

UTKAST

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om tillståndsförfaranden och andra administrativa förfaranden i samband med vissa projekt som gäller det transeuropeiska transportnätet och lag om ändring av lagen om trafiksystem och landsvägar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en lag om tillståndsförfaranden och andra administrativa förfaranden i samband med vissa projekt som gäller det transeuropeiska transportnätet och att lagen om trafiksystem och landsvägar ändras.

Genom den föreslagna lagen om tillståndsförfaranden och andra administrativa förfaranden i samband med vissa projekt som gäller det transeuropeiska transportnätet genomförs nationellt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/1187 om rationaliseringsåtgärder för att påskynda förverkligandet av det transeuropeiska transportnätet (TEN-T). I lagen föreskrivs det om den totala varaktigheten av de tillståndsförfaranden och andra administrativa godkännandeförfaranden som krävs för transportinfrastrukturprojekt som hör till direktivets tillämpningsområde, utses Transport- och kommunikationsverket till nationell utsedd myndighet enligt direktivet och föreskrivs det om den utsedda myndighetens uppgifter.

Det föreslås dessutom att lagen om trafiksystem och landsvägar ändras i fråga om beslutsförfarandet vid fastställandet av en landsvägs funktionella klass. Enligt förslaget ska Transport- och kommunikationsverket i fortsättningen fastställa om en landsväg ska klassificeras som en riksväg, stamväg, regional väg eller förbindelseväg på framställning av Trafikledsverket eller närings-, trafik- och miljöcentralen. I lagen föreslås dessutom bestämmelser om växelverkan vid beredningen av framställningar.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft under 2023.

1.

Lag

om tillståndsförfaranden och andra administrativa förfaranden i samband med vissa projekt som gäller det transeuropeiska transportnätet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs det om de krav vid tillståndsförfaranden och andra administrativa godkännandeförfaranden som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/1187 om rationaliseringsåtgärder för att påskynda förverkligandet av det transeuropeiska transportnätet (TEN-T), nedan *direktivet*.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på projekt som gäller byggande, anpassning eller ändring av ett avgränsat avsnitt av transportinfrastrukturen och som gäller

- 1) på förhand identifierade avsnitt av det transeuropeiska transportnätets stomnät,
- 2) stomnätskorridorer i det transeuropeiska transportnätet och vars totala kostnader överstiger 300 000 000 euro.

Denna lag ska tillämpas på följande förfaranden som gäller projekt som avses i 1 mom.:

- 1) godkännandeförfaranden för vägplaner enligt i 21 § i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005),
- 2) godkännandeförfaranden för järnvägsplaner enligt 14 § i banlagen (110/2007),
- 3) förfaranden för byggnadstillstånd enligt 79 § i luftfartslagen (864/2014),
- 4) miljökonsekvensbeskrivningar enligt 19 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017),
- 5) miljötillståndsförfaranden enligt 27 § i miljöskyddslagen (527/2014),
- 6) tillståndsförfaranden enligt 3 kap. 2 och 3 § i vattenlagen (587/2011), förfaranden för inrättande av allmän farled enligt 10 kap. 2 § i den lagen, undantagsförfaranden i fråga om skyddet av vattennaturtyper enligt 2 kap. 11 § i den lagen, förfaranden för beviljande av nyttjanderätt enligt 2 kap. 12–14 § i den lagen och förfaranden för beviljande av nyttjanderätt enligt 10 kap. 7 § i den lagen,
- 7) undantagsförfaranden enligt 31 § i naturvårdslagen (1096/1996) samt undantagsförfaranden enligt 48 § 2 mom. och 49 § 3 och 4 mom. i den lagen,

UTKAST

8) förfaranden för bygglov enligt 125 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999), förfaranden för åtgärdstillstånd enligt 126 § i den lagen, förfaranden för rivningslov enligt 127 § i den lagen och förfaranden för tillstånd för miljöåtgärder enligt 128 § i den lagen,

9) förfaranden för inlösningsstillstånd enligt 5 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977),

10) tillståndsförfaranden enligt 4 § i marktäcktslagen (555/1981),

11) förfaranden för samtycke till byggande inom den ekonomiska zonen enligt 7 § i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004).

Denna lag tillämpas dock inte på sådana projekt som enbart hänför sig till telematikapplikationer, ny teknik och innovationer som avses i artiklarna 31 och 33 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1315/2013 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet och om upphävande av beslut nr 661/2010/EU, nedan *TEN-T-förordningen*.

I fråga om tillståndsförfaranden och andra administrativa förfaranden som nämns i denna lag iakttas bestämmelserna i de författningar som nämns i 2 mom., om inte något annat föreskrivs i denna lag.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *transeuropeiska transportnätet* det transportnät som avses i TEN-T-förordningen,
- 2) *europaisk samordnare* en sådan europeisk samordnare som utsetts i enlighet med artikel 45 i TEN-T-förordningen,
- 3) *projektansvarig* den som ansöker om tillstånd för genomförande av ett projekt eller den myndighet som har tagit initiativ till projektet.
- 4) *gränsöverskridande projekt* ett projekt som omfattar ett gränsöverskridande avsnitt mellan två eller flera medlemsstater,
- 5) *behörig myndighet* den myndighet som är behörig i de förfaranden som anges i 2 § 2 mom. och enligt de författningar som anges i det momentet,
- 6) *på förhand identifierade avsnitt av stamnätet* sådana avsnitt som identifieras i bilagan till direktivet,
- 7) *stamnätskorridor* en transportkorridor i stamnätet enligt bilagan till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1153 om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1316/2013 och (EU) nr 283/2014.

4 §

Utsedd myndighet

Transport- och kommunikationsverket är den utsedda myndighet som avses i direktivet.

Den utsedda myndigheten fungerar som kontaktpunkt för den projektansvarige och för de myndigheter som ansvarar för de förfaranden som nämns i 2 § 2 mom. samt vid gränsöverskridande projekt för den utsedda myndigheten i den andra EU-medlemsstaten och för de europeiska samordnarna.

Den utsedda myndigheten ska i samarbete med de behöriga myndigheterna sörja för den rådgivning som ges den projektansvarige i fråga om de förfaranden enligt 2 § 2 mom. som projektet förutsätter, för ordnandet av förhandsöverläggning samt för uppgifter i anslutning till den tidsfrist som anges i denna lag och till uppföljningen av den.

2 kap.

UTKAST

Ordnande av förfaranden

5 §

Förhandsöverläggning

Innan anmälan lämnas in kan den utsedda myndigheten på eget initiativ eller på begäran av en annan myndighet som behandlar ärendet eller den projektansvarige, ordna förhandsöverläggning med den projektansvarige och de centrala myndigheterna. Förhandsöverläggningen har till syfte att främja helhetshandlingen av de förfaranden enligt 2 § 2 mom. som krävs för projektet, och informationsutbytet mellan den projektansvarige och myndigheterna samt att öka utredningarnas och handlingarnas kvalitet och tillgänglighet och skapa smidigare förfaranden.

6 §

Anmälan om projekt

Den projektansvarige ska samtidigt som den inleder det första förfarandet enligt 2 § 2 mom. underrätta den utsedda myndigheten om projektet.

I anmälan ska det ingå en beskrivning av projektet, en kostnadskalkyl för projektet och uppgifter om sådana avslutade eller pågående administrativa förfaranden som hänför sig till projektet. Transport- och kommunikationsverket kan meddela närmare föreskrifter om den information som ska lämnas i anmälan.

Den utsedda myndigheten ska inom fyra månader från mottagandet av anmälan fatta beslut om när tidsfristen börjar löpa eller uppmana den projektansvarige att komplettera anmälan.

Till en handling som gäller inledande av ett förfarande som avses i 2 § 2 mom. den anmälan som avses i 1 mom. fogas.

7 §

Tidsfrist

De förfaranden enligt 2 § 2 mom. som ett projekt förutsätter får sammanlagt inte pågå längre än i fyra år.

De behöriga myndigheterna ska behandla de ärenden som gäller förfaranden som anges i 2 § 2 mom. inom den tidsfrist som anges i 1 mom. Om ett projekt förutsätter flera av de förfaranden som anges i 2 § 2 mom. ska de behöriga myndigheterna genom samarbete sörja för att tidsfristerna iakttas och vid behov komma överens om behandlingstiderna. Den utsedda myndigheten ska vid behov bistå de behöriga myndigheterna i att komma överens om behandlingstiderna för förfarandena.

Närmare bestämmelser om förfarandet mellan de behöriga myndigheterna i situationer som avses i 2 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Beräkning av tidsfrist

Den tidsfrist som anges i 7 § 1 mom. börjar löpa från den dag då den anmälan som den projektansvarige lämnat in i enlighet med 6 § och som godkänts av den utsedda myndigheten har inkommit.

Tidsfristen slutar löpa när det sista beslutet om ett förfarande som anges i 2 § 2 mom. fattas. I tidsfristen räknas inte

UTKAST

1) den tid under vilken den sökande inte har något ärende som gäller ett i 2 § 2 mom. avsett förfarande anhängigt,

2) den tid under vilken komplettering av en ansökan eller framställning om godkännande görs på uppmaning av den behöriga myndigheten,

3) tiden för ändringsökande i beslut som gäller sådana förfaranden som anges i 2 § 2 mom.

En förutsättning för att de perioder som anges i 3 mom. 2 och 3 punkten ska lämnas utanför beräkningen av tidsfristen är att sökanden inte har andra förfaranden som anges i 2 § 2 mom. anhängiga.

Närmare bestämmelser om beräkning av den tidsfrist som avses i 1–4 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Förlängning av tidsfristen och avbrott i tidsfristen

Den utsedda myndigheten kan förlänga en i 7 § 1 mom. avsedd tidsfrist i syfte att slutföra de förfaranden som anges i 2 § 2 mom., om behörig behandling av ärendet eller någon annan grundad anledning förutsätter det. En förlängd tidsfrist får förlängas en ytterligare gång under samma förutsättningar.

Den utsedda myndigheten ska besluta att tidsfristen avbryts, om den projektansvarige lämnar in en ansökan om saken. Avbrott i tidsfristen söks för viss tid.

Närmare bestämmelser om förfarandet för förlängning av tidsfristen och för avbrytande av tidsfristen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Upphörande av beräkningen av tidsfrist

Den utsedda myndigheten kan besluta att beräkningen av en tidsfrist enligt 7 § 1 mom. upphör. Beslutet får fattas på ansökan av den projektansvarige eller om ett förfarande som anges i 2 § 2 mom. av skäl som beror på den projektansvarige varit avbrutet i minst ett års tid i en följd.

11 §

Uppföljning av tidsfristerna

Den utsedda myndigheten ska följa hur den tidsfrist som avses i 7 § 1 mom. iakttas.

Den behöriga myndigheten ska inom skälig tid underrätta den utsedda myndigheten om att ett ärende som gäller ett förfarande enligt 2 § 2 mom. som gäller projektet har inletts, att begäran om komplettering gjorts och att kompletteringen inkommit samt att beslutet i ärendet fattats.

Närmare bestämmelser om innehållet i den behöriga myndighetens underrättelseskyldighet enligt 2 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Anvisningar och rådgivning

Den utsedda myndigheten ska se till att det i det allmänna datanätet finns allmänna anvisningar om de eventuella tillstånd, beslut och utlåtanden som krävs för genomförandet av projekt. Transport- och kommunikationsverket svarar för samordningen av sammanställningen, för pub-

UTKAST

liceringen och för uppdateringen av anvisningarna. De behöriga myndigheterna deltar i sammanställningen och uppdateringen av anvisningarna i fråga om de förfaranden enligt denna lag som hör till deras behörighet.

Transport- och kommunikationsverket ska i samarbete med de behöriga myndigheterna på begäran av den projektansvarige ge denne rådgivning i fråga om lämnande av behövliga uppgifter och handlingar för de förfaranden enligt 2 § 2 mom. som projektet förutsätter.

13 §

Samarbete vid gränsöverskridande projekt

Vid gränsöverskridande projekt ska den utsedda myndigheten samarbeta med den andra medlemsstatens utsedda myndighet och med de europeiska samordnarna för att samordna tidsplanerna för tillståndsförfaranden och andra godkännandeförfaranden och för att komma överens om en gemensam tidsplan för förfarandena.

Den utsedda myndigheten ska förse de europeiska samordnarna med information om förfaranden enligt 2 § 2 mom. vid gränsöverskridande projekt.

Om den tidsfrist som avses i 7 § 1 mom. inte iakttas, ska den utsedda myndigheten på begäran informera de europeiska samordnarna om vilka åtgärder som vidtagits eller som kommer att vidtas för att tillståndsförfarandet ska kunna slutföras så snart som möjligt.

3 kap.

Särskilda bestämmelser

14 §

Offentlig upphandling vid gränsöverskridande projekt

Om ett upphandlingsförfarande för ett gränsöverskridande projekt som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag genomförs av en gemensam enhet för Europeiska unionens medlemsstater, ska den nationella lagstiftningen i en av medlemsstaterna tillämpas på upphandlingen. Vilken lagstiftning som ska tillämpas på upphandlingen fastställs på basis av den gemensamma enhetens säte, om man inte kommer överens om något annat i ett avtal mellan de berörda medlemsstaterna. I ett sådant avtal ska det alltid fastställas vilken medlemsstats nationella lagstiftning som tillämpas, om upphandlingsförfarandena genomförs av en gemensam enhet.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om offentlig upphandling som genomförs av en gemensam enhet gäller också offentlig upphandling som genomförs av ett dotterbolag till en gemensam enhet.

15 §

Rätt till information

Bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets rätt att få information samt om lagring och insamlande av information finns i 233 § i lagen om transportservice (320/2017).

16 §

Sökande av ändring i beslut av den utsedda myndigheten

UTKAST

I beslut som den utsedda myndigheten fattat med stöd av denna lag får omprövning begäras. Bestämmelser om omprövningsbegäran finns i förvaltningslagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

17 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas inte på projekt för vilka de förfaranden som nämns i 2 § 2 mom. inletts före den 10 augusti 2023.

Bestämmelserna i 14 § i denna lag tillämpas inte på avtal för vilka en anbudsinfordran har skickats ut eller, i de fall en anbudsinfordran inte ska skickas, på upphandlingsförfaranden som den upphandlande myndigheten eller enheten har inlett före den 10 augusti 2023.

På gemensamma enheter som inrättats för medlemsstater före den 9 augusti 2021 tillämpas de bestämmelser i denna lag som gällde vid tidpunkten i fråga, om samma lagstiftning fortfarande tillämpas på enhetens upphandlingsförfaranden som den dagen.

2.

Lag

om ändring av lagen om trafiksystem och landsvägar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) 4 §, sådan den lyder i lag 980/2018,
samt
fogas till lagen en ny 4 a § och till 99 §, sådan den lyder i lag 980/2018, ett nytt 2 mom. som
följer:

4 §

Landsvägar

En landsväg är en statsägd väg eller en väg som innehas med vägrätt och som har anvisats för allmän trafik och förvaltas av Trafikledsverket. Landsvägarna är beroende på sin betydelse för trafiken riksvägar, stamvägar, regionala vägar eller förbindelsevägar.

Riksvägarna betjänar långväga trafik som är riksomfattande eller rör sig över landskapsgränserna. Stamvägarna kompletterar nätet av riksvägar och betjänar trafiken inom landskapen. De regionala vägarna betjänar trafiken inom de ekonomiska regionerna och förbinder dem med riks- och stamvägar. De övriga landsvägarna är förbindelsevägar. Närmare bestämmelser om på vilka grunder landsvägarna ska klassificeras som riksvägar, stamvägar, regionala vägar och förbindelsevägar får utfärdas genom förordning av statsrådet.

De landsvägar som hör till det nationellt viktiga stomnätet förbinder de största nationella och internationella centrumen och knutpunkterna med varandra samt betjänar särskilt den långväga trafiken. Närmare bestämmelser om till vilka delar landsvägarna hör till stomnätet utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

En landsväg kan vara en motorväg eller motortrafikled eller annan väg avsedd för trafik av en viss art. Närmare bestämmelser om motorvägars och motortrafikleders tekniska egenskaper utfärdas genom förordning av statsrådet. En landsväg kan även vara avsedd att användas endast på vintern (*särskild vinterväg*).

4 a §

Framställning om en landsvägs funktionella klass

Trafikledsverket gör en framställning till Transport- och kommunikationsverket om att en landsväg ska klassificeras som en riksväg eller stamväg och närings-, trafik- och miljöcentralen gör en framställning om att en landsväg ska klassificeras som en regional väg eller förbindelseväg. Trafikledsverket svarar dessutom för framställningar som sträcker sig över flera närings-, trafik- och miljöcentralers område.

Den som svarar för en framställning som avses i 1 mom. ska ge andra i 11 § avsedda myndigheter som svarar för väghållningen och som ärendet gäller samt de kommuner och landskapsförbund på vars område landsvägen är belägen möjlighet att delta i beredningen av framställningen. Innan framställningen godkänns ska den som svarar för framställningen begära utlåtande av de ovannämnda kommunerna och landskapsförbunden samt bereda tillfälle att framföra åsikter. Framställningen ska i detta syfte delges genom offentlig kungörelse. Bestämmelser om offentlig kungörelse finns i förvaltningslagen (434/2003). Kungörelsen och framställningen ska dock hållas tillgängliga i 30 dagar utan avbrott.

UTKAST

En framställning som avses i 1 mom. kan beredas i samband med en vägplan. Då iakttas vad som i 2 kap. föreskrivs om förfarandet vid beredningen av en vägplan. När en framställning bereds som en del av en vägplan som närings-, trafik- och miljöcentralen svarar för, kan centralen också bereda en framställning om att landsvägen ska klassificeras som en riks- eller stamväg.

99 §

Beslutsfattande

Transport- och kommunikationsverket fastställer om en landsväg klassificeras som en riks-
väg, stamväg, regional väg eller förbindelseväg.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas på en vägplan som har inletts före ikraftträdandet av denna lag, förutsatt
att planen ännu inte har lagts fram på det sätt som avses i 27 § 2 mom.

Helsingfors den xx xxxx 20xx

Statsminister

Sanna Marin

Kommunikationsminister Timo Harakka